ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks
tijdschrift
13de jaargang
nr. 77 (5)
sep. - okt. 1982

ANTWERPEN, Esperantostad

Een hele week lang werd Antwerpen overspoeld door meer dan 1900 esperantisten. De al gauw bekende blauw-witte badges wekten de nieuwsgierigheid op van de stedelingen van wie velen ook eens een kijkje kwamen nemen op „dat Esperantokongres".

Een boeiend schouwspel was het alleszins, het gekrioel van tientallen nationaliteiten, een ware bijenkorf, want er was veel te beleven die week, zowel voor de ernstige eminenties uit de beweging als voor de Esperanto-toerist die nog eens wat anders wou dan vergaderen. Voor elk wat wils, dat was het motto.
Het begon reeds met een stemmige „interkona vespero" (kennismakingsavond). Bij wijze van uitzondering was immers de Dierentuin 's avonds opengesteld voor de kongresgangers. De sprookjesachtig verlichte terrassen boden de gelegenheid tot een gezellig praatje met oude en nieuwe kennissen.
De enigen die zich die avond wat minder op hun gemak voelden, waren misschien de parkwachters van de Zoo zelf: die hadden hun handen vol, want al te veel esperantisten dwaalden ver af tot diep in de nachtelijke dierentuin. En het was nu eenmaal niet de bedoeling dat kongresgangers om middernacht de zeehonden stonden te voederen.
Het was voor velen de eerste kennismaking met dit unieke dierenpark, dat dank zij het prachtige weer nog een druk bezochte wandelplaats zou worden.

Weerklank in de pers
Een volledige, sterk georganiseerde ploeg medewerkers, had reeds voor het kongres gezorgd voor een uitstekende perskampagne. De interesse was dan ook zeer groot, zowel in de geschreven als in de gesproken pers. Tientallen krante- en tijdschriftartikels en elf radio-interviews.
Ook de televisie was van de partij: BRT en RTBF filmden het begin van het kongres,

(vervolg op blz. 3)

ESPERANTO-PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond, v.z.w.

Redaktie en administratie België
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Administratie Nederland
Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag.

Abonnementen
Gewoon abonnement: 100 fr. in België, 6,60 ƒ in Nederland en 125 fr. of 8,25 ƒ voor alle andere landen.

Steunabonnement: 200 fr. in België, 13,20 ƒ in Nederland en 250 fr. of 16,50 ƒ voor alle andere landen.

Vijfjarig abonnement: 400 fr. in België, 26,40 ƒ in Nederland en 500 fr. of 33 ƒ voor alle andere landen.

Vijfjarig steunabonnement: 800 fr. in België, 52,80 ƒ in Nederland en 1000 fr. of 66 ƒ voor alle andere landen.

Levenslang abonnement: 2500 fr. in België, 165 ƒ in Nederland en 3125 fr. of 206,25 ƒ voor alle andere landen.

Levenslang steunabonnement: 5000 fr. in België, 330 ƒ in Nederland en 6250 fr. of 412,50 ƒ voor alle andere landen.

Advertenties
1/1 blz. 1950 fr.* of 135 ƒ
1/2 blz. 1250 fr.* of 85 ƒ
1/3 blz. 990 fr.* of 65 ƒ
1/4 blz. 750 fr.* of 50 ƒ
1/8 blz. 450 fr.* of 30 ƒ
Kleine advertenties: 10 fr.* of 0,66 ƒ per woord
Advertenties in 6 opeenvolgende nummers: 5 x de prijs van 1 advertentie.
(* inclusief BTW)

Rekeningen
Voor België: 000-0265338-43 t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.
Voor Nederland: 3583975 t.n.v. Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag.

Redakteurs
Anne Tilmont en Paul Peeraerts.

Verantwoordelijke uitgever
P. Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Esperanto-Panorama verschijnt de 1ste van iedere oneven maand.

Bijvoegsels bij Esperanto-Panorama worden slechts toegestaan als ze keurig gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands of Esperanto opgesteld. Ze moeten bedrukt zijn met de vermelding „Bijvoegsel bij Esperanto-Panorama nr. ..." gevolgd door het nummer waarbij de bijlage dient te worden gevoegd en aan het redaktieadres bezorgd uiterlijk de 14de van de even maand. De kosten door het bijvoegen van het drukwerk veroorzaakt, worden gefaktureerd.

Teksten voor publikatie moeten op het redaktie-adres toekomen uiterlijk de 1ste van de even maand.

De redactie heeft het recht ingezonden teksten, advertenties of bijvoegsels te weigeren. In geval van discussie beslist het Bestuur van de Vlaamse Esperantobond.

Overname van artikels is vrij, mits een presentexemplaar aan de redaktie wordt gezonden.

Esperanto-dagen in Noord-Duitsland

De „Nordgermanaj Esperanto-Tagoj" beginnen een begrip te worden onder esperantisten. Van 24 tot 26 september wordt er in het mooie stadje Herzberg am Harz weer een gevuld programma voorgesteld: voordrachtjes, uitstapjes en gezellige bijeenkomsten. Alle inlichtingen: Esperantogesellschaft „Südharz", Herzberg, Grubenhagenstr. 8

Vorsingswerk

Juffrouw Eleonora Worsztynowicz, studente in de bibliotheekwetenschappen aan de Universiteit van Poznan bereid een licentiaatsverhandeling voor over „Esperanto-bibliotheken in de Wereld". Zij zoekt daarom kontakt met bibliothekarissen en informatie over Esperanto-bibliotheken, katalogi en bibliografieën. Adres: F-ino Eleonora Worsztynowicz, ul. Poznańska 26 n. 37, PL 63-100 ŚREM, Pollando.

Voor sportieve toeristen

Een Noors esperantist uit de buurt van Stavanger biedt zijn diensten aan, aan Esperanto-toeristen die de woeste natuur van West-Noorwegen (omgeving Stavanger) willen intrekken. Geheel gratis wil hij eventuele kandidaten met raad en daad bijstaan. Hij stelt diverse activiteiten voor zoals kano-, fiets- en wandeltochten. Er is maar een voorwaarde: om de natuurlijke sfeer te vrijwaren accepteert hij maar kleine groepjes, maar dat zullen de echte trekkers wel niet erg vinden.
Kontaktadres: Arnljot Kyllingstad, Postvegen 42, N. 4300 Sandnes.

Uit West...

Walkiria Regis Carvalho, Av. Contorno 8687, BR-30 000 Belo Horizonte, Minas Gerais, Brazilo, estas 33jara socia laboristino kaj studentino pri psikologio. Ŝi deziras korespondi.

en Oost...

Ni ricevis korespondpeton de vjetnama instruisto pri angla lingvo, 22jara, kiu ŝatus havi gekorespondantojn. Huynh Van Thoai, 118, Lô V, Chung cu Ngô Gia tu, Phuon 3, Quan 10, Ho Chi Minh Urbo, Vjetnamio.

(vervolg van blz. 1)
terwijl de Duitse televisie op bezoek kwam om de Duitse Europarlementairen te filmen tijdens de Europese Dag.
De Antwerpse vrije zender „Radio Stad" verzorgde een dagelijks nieuwsbulletin ten behoeve van de kongresgangers... in het Esperanto uiteraard.

Kultuur
De deelnemers werden verwend met een uitzonderlijk rijkgevuld kultureel programma: teaterstukken uit Frankrijk, Hongarije en Joegoslavië; poppenteater uit Indië; vele klassiek geïnspireerde koncerten; een beiaardkoncert vanop de kathedraaltoren. Meestal waren deze manifestaties van hoogstaande kwaliteit, zodat velen er graag een fikse wandeling tot aan de Arenbergschouwburg voor over hadden om de gezelschappen aan het werk te zien.

Ekskursies
Volgens de statistieken koopt ongeveer één derde van de deelnemers aan een wereldkongres een ekskursiebiljet. Dit jaar waren het er meer dan drie keer zoveel: 2 000 biljetten gingen als warme broodjes van de hand. De reden hiervoor is niet ver te zoeken: een verzorgd pakket van uiterst gevarieerde uitstapjes. Iedereen vond wel iets naar zijn gading en alle waren ze met evenveel zorg voorbereid.
Slechts enkele aparte lokale tochten dreigden in het honderd te lopen, maar die vielen niet onder de verantwoordelijkheid van de algemene ekskursie-organisatoren.
Al de andere uitstappen beschikten over heel wat troeven: een aantrekkelijke prijs (1/3 lager dan traditioneel tijdens wereldkongressen!), gezellige maaltijden, een verzorgde service van de autobusfirma, en bovenal, een piekfijn werkend team van spoorweg-esperantisten, die heel de week de reislustigen bijstonden met raad en daad, en... reduktiebiljetten.

Postzegels
Uitermate boeiend waren dit jaar ook de „filatelaĵoj", met maar liefst drie aparte stands.
Een speciale postafdeling zorgde voor frankering en biezondere afstempeling van de duizenden brieven en prentkaarten die vanuit het kongresgebouw de wereld werden ingestuurd. Zo waren er trouwens ook tientallen bestemd voor Afrika, in het kader van de kampagne „Amiko en Afriko".
Wat wel opviel was dat vele kongressisten verwachtten dat de Belgische postbeambten ook op zaterdag en zondag werken... zou dat bij hen thuis misschien het geval zijn?
Verder was er nog de veelbezochte stand met verkoop van de speciale Esperantopostzegel van 12 frank, de eerstdagomslagen en -afstempelingen, alle uiterst verzorgde kaarten en enveloppen met aangepaste illustraties.

De derde stand was die van de UEA-postzegeldienst, waar gewone en Esperanto-postzegels werden aangeboden, naast ander speciale zegels en afstempelingen. Een ware goudmijn voor filatelisten!

Jeugd tijdens het kongres

Vele jongeren hadden zich ertoe laten verleiden het Universala Kongreso gratis bij te wonen vóór het jeugdkongres in Leuven. De verantwoordelijken van de speciale *junulara budo* (jongerenstand) hadden dan ook méér dan hun handen vol met inschrijvingen voor allerhande manifestaties.
Hoogtepunt was zeker de jongerendag zelf, op donderdag. Een uitstekende kans om de oude stad te verkennen: de zoektocht met allerlei originele opdrachten en vragen. En dan 's avonds een stemmige barbecue in de oude gebouwen van het typische Oranjehuis: smullen van geroosterde kip, dansen in openlucht op de binnenplaats, luisteren naar de gebaarde volkszanger John Lundström...
En dan twee dagen later met zijn allen de fiets op: Antwerpen – Leuven, een gezellige trip naar het volgende kongres. Maar daarover leest u meer verder in dit nummer.

Allerhande wetenswaardigheden

Nog vele andere feiten vallen te vermelden, enkele van de vele lichtpunten. Voor een volledig verslag leest u best het gratis septembernummer van *Heroldo* (zie elders in dit nummer). Wij pikken er enkele puntjes uit:
– *La Aukcio* (de Openbare Veiling) met o.a. een origineel ondertekende brief van „La Majstro Zamenhof", en het eerste Jaarboek van de Wereldorganisatie UEA.
– Een verzorgde uitgave van de dagelijkse kongreskrant (*Kongresa Kuriero*), uitgegeven door het tijdschrift *Heroldo*. Allerlei nieuwtjes en wetenswaardigheden over het kongres, plus een beknopt overzicht van de internationale politiek op dat ogenblik.
Blijkbaar was het enthousiasme van sommige kongressisten wat al te groot, want op een bepaalde dag was de volledige stock van Kuriero's (normaal voldoende voor elke kongresganger) reeds om 9 u 30 's morgens uitgeput. Herdruk was noodzakelijk.
– De uitgebreide dokumentatie, rijk voorzien van toeristische foldertjes. Op die manier werd het de kongressist-toerist gemakkelijk gemaakt zich te bewegen in de interessante stad, Antwerpen, met mooie plekjes, gezellige kroegjes, typische winkels...
– Het bal, in de prachtige, historische oude Handelsbeurs. Lachende gezichten alom, dansen tot zolang het maar kon. En een sympatieke ploeg medewerkers die zich uit de naad werkten om de grote behoefte aan drank te lenigen.

** ** **

inlichtingen-aktiviteiten

1982

SEP.-OKT.

AALST

ESPERANTOGROEP AALST ⭑
Inlichtingen: de hr. de Wit, Ninovestraat 157, 9440 Erembodegem, ☎ (053) 70.53.68.
Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de jeugdbibliotheek Kattestraat 31 (2de verdieping).

ALKMAAR

NEA-SEKCIO
Inlichtingen: mevr. F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, ☎ (02208) 4582.
Bijeenkomsten: de 3de maandag van de maand.

ALMELO

NEA-SEKCIO
Inlichtingen: mevr. A.J.B. Vrolijk-Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo.
Bijeenkomsten: de 3de woensdag op het bovenstaande adres.

AMSTERDAM

SAMENWERKINGSCOMITÉ
Bijeenkomsten: AKKE-konversatie-bijeenkomsten elke dinsdag om 20 u. in het Centraal Station, laatste deur op het eerste perron (oostzijde, 2b) in, daarna 1 verdieping hoger.
Inlichtingen: J.A. Hardeveld, ☎ (075) 28.70.18.

ANTWERPEN

KONINKL. ESPERANTOGROEP „LA VERDA STELO", v.z.w. ⭑
Inlichtingen: ☎ (03) 234.34.00 (kantooruren) of 440.30.92.
Bijeenkomsten: in het Esperantohuis, Frankrijklei 140 (1ste verdieping). Het klublokaal is open op vrijdag vanaf 18 u. en op zaterdag van 10 tot 13 u. De vrijdagavondprogramma's beginnen om 20 u.

Programma's:

3 sep.: Werkvergadering over de werking van het clublokaal en opstellen agenda diensten.
10 sep.: INTERNATIONALE AVOND. De heer Lucien Giloteaux (Frankrijk) spreekt over „Hoe artikelen laten verschijnen in plaatselijke kranten?" - Bovendien uitgebreide **boekenstand**.
17 sep.: Geleid bezoek aan het Maagdenhuis en de Kapel. Vertrek om 19.30 u. in het clublokaal. Duur: ca. 2 uur. Deelnameprijs 50 fr.
20 sep. (maandag): Conversatieavond.
24 sep.: „Ons wereldcongres". We verwachten die avond indrukken, maar ook kritiek en suggesties van onze leden.
1 okt.: Paul Peeraerts leidt zijn kwis „Ken uw taal".
8 okt.: INTERNATIONALE AVOND De heer Robbert Haddon (Groot-Brittannië) spreekt over „Zij, die... in de zetel van de Esperanto-wereldbond.". Bovendien uitgebreide **boekenstand**.
15 okt.: Rik de Roover leest voor uit eigen werk.
22 okt.: De heer Dries Krombeen (Nederland) geeft een voordracht met dia's over Tsjechoslovakije.
20 okt.: Fotokwis o.l.v. Clara Durwael: Herkent u ze?

---

5 nov.: Kaasseminarium, met vakkundige uitleg over vele kaassoorten. Vooraf inschrijven noodzakelijk!
Deelnameprijs voor wijn en kaas naar believen: 250 fr.

ARNHEM

NEA-SEKCIO
Inlichtingen: de heer A. van den Brul, C. Loudonlaan 2, Rozendaal (Gld.), ☎ (085) 64.86.09

BERINGEN

BERINGSE ESPERANTOGROEP ⭑
Inlichtingen: Paalsesteenweg 10, 3950 Beringen.
Bijeenkomsten: de 2de donderdag aan de Rozenlaan 5.

BLANKENBERGE

BLANKENBERGSE ESPERANTOGROEP ⭑
Inlichtingen: Helmweg 7, 8300 Knokke-Heist 1.

BRUGGE

BRUGSE ESPERANTOVERENIGING „PACO KAJ JUSTECO" ⭑
Inlichtingen: St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag in Diogenes, Schaarstraat 96.

Bruĝa Grupo Esperantista – Reĝa Societo ⭑
Inlichtingen: Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge, ☎(050) 31.83.58.
Bijeenkomsten: elke dinsdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

ESPERANTOJEUGD BRUGGE ⭑
Inlichtingen: Sikkelstraat 61, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag in Diogenes, Schaarstraat 96.

BRUSSEL

BRUSSELSE ESPERANTOGROEP
Inlichtingen: Missionarissenlaan 39 b 5, 1080 Brussel, ☎ (02) 520.19.44.
Bijeenkomsten: Normaal elke tweede dinsdag om 19.45 u. in de Gretrystraat 26. Het programma vindt u in „Esperanto aktuala" (abonnement 50 fr. op rek. 961-0907453-13 van „Brusela Esperantista Grupo", Sperwerlaan 86 b 5, 1150 Brussel).

EUROPEES ESPERANTOCENTRUM
Inlichtingen: Montoyerstraat 37 b 24, 1040 Brussel, ☎ (02) 513.59.95.

DEN HAAG

NEA-SEKCIO
Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag, ☎ (070) 24.39.23.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. om 20 u. in het Esperantohuis, Riouwstraat 172.

TANEF (Naturamikoj-esperantistoj)
Inlichtingen: Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag, ☎ (070) 66.65.47.
Bijeenkomsten: de 2de en laatste maandag om 20 u. in zaal Nigrotje, Maarseveenstraat 2.

DEURNE

ESPERANTO DEURNE ⭑
Inlichtingen: Mevr. Leuntjes, Eksterlaar 74, 2100 Deurne, ☎ (03) 321.28.53.
Bijeenkomsten: de 2de woensdag op hetzelfde adres.

ARBEIDERSESPERANTISTEN
Inlichtingen: J. Bonte, Ruggeveldlaan 635 b 2, 2100 Deurne.
Bijeenkomsten: de 3de dinsdag om 20 u., kasteel Bisschoppenhof, Spanhovenstr.

DILSEN STOKKEM

ESPERANTO LIMBURG ⭑
Inlichtingen: Justus Lipsiusstraat 26, 3500 Hasselt, ☎ (011) 53.64.10.

DRACHTEN

ESPERANTOCENTRUM
Inlichtingen: De Nijverheid 4, 9207 DK Drachten, ☎ (05120) 10.851.
Cursussen: voor beginnelingen en gevorderden. Vraag inlichtingen.

EDEGEM

ESPERANTOGROEP EDEGEM ⭑
Inlichtingen: de heer Durwael, P. Gilsonlaan 5, 2520 Edegem, ☎ (03) 440.30.92.

EINDHOVEN

ESPERANTO-KLUBO EINDHOVEN
Inlichtingen: de heer R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven, ☎ (040) 11.41.62.
Bijeenkomsten: de 2de donderdag om 20 u. in Aktiviteiten Centrum "Henriette Roelants", Corn. Dankertstraat 2.

GENT

GENTA ESPERANTO-GRUPO „LA PROGRESO" ⭑
Inlichtingen: Brusselsesteenweg 385, 9219 Gentbrugge, ☎ (091) 30.13.01.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de vrijdag in zaal Vooruit, St.-Pietersnieuwstraat 23.

GENTA ESPERANTO-KLUBO ⭑
Inlichtingen: Belgradostraat 43, 9000 Gent, ☎ (091) 23.56.40.
Bijeenkomsten: de 1ste woensdag om 20 u.

GRONINGEN

NEA-SEKCIO
Inlichtingen: Esperanto-Centrum, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen, ☎ (050) 25.98.46.
Bijeenkomsten: in het gebouw Filadelfia, Dirk Huizingastraat 17.

UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)
Inlichtingen: Mispellaan 25, 9741 GJ Groningen, ☎ (050) 77.39.60.
Bijeenkomsten: de 3de vrijdag in „De Wigwam", Hora Siccamasingel 202.

HAARLEM

NEA-SEKCIO „KOMPRENADO FARAS PACON"
Inlichtingen: G. Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede, ☎ (023) 28.46.02.
Bijeenkomsten: eenmaal in de 14 dagen (donderdags).

HASSELT

ESPERANTO HASSELT ⭑
Inlichtingen: Ir. J. Christiaens, Just. Lipsiusstraat 26, 3500 Hasselt.
Bijeenkomsten: de 2de maandag op het genoemde adres.
Bovendien op 27 sep. presenteert Monda Turismo een reisverslag door de heer Leo de Bruyne over Hongarije.

HILVERSUM

NEA-SEKCIO „DREVES UITERDIJK"
Inlichtingen: Mej. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, ☎ (035) 43.320.

FLE-SEKCIO
Inlichtingen: Mevr. M. Dee-Tervoren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, ☎ (035) 12.717.

KALMTHOUT

LA ERIKEJO ⭑
Inlichtingen: Rozendreef 33, 2180 Kalmthout, ☎ (03) 666.99.88.
Bijeenkomsten: de laatste donderdag in het parochiecentrum van Heide.

KAPELLE

ZELANDA ESPERANTO-GRUPO
Inlichtingen: Sally en Dies Krombeen, Juffersweg 4 B, 4421 JB Kapelle, ☎ (01102) 1563.

KORTRIJK

LA KONKORDO ⭑
Inlichtingen: Oudenaardsesteenweg 158, 8500 Kortrijk, ☎ (056) 22.00.11.
Bijeenkomsten: elke woensdag om 19.30 u., Passionistenlaan Jeugdherberg.

LEEUWARDEN

NEA-SEKCIO
Inlichtingen: Mevr. Y. Weidema, Goutumerdijk 18, Goutum.
Bijeenkomsten: om de 2 weken, 19.45 u., Ruiterkwartier 173.

LEUVEN

ESPERANTO 2000 ⭑
Inlichtingen: Marc Vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53.
Bijeenkomsten: de 1ste, 3de en 5de donderdag van 19.30 tot 21.30 u. in het Kon. Atheneum, Naamsestraat 69, behalve tijdens de vakantie.

MECHELEN

MECHELSE ESPERANTOGROEP ⭑
Inlichtingen: de heer R. Saels, Lange Zandstraat 38, 2580 St.-Katheliine-Waver, ☎ (03) 231.17.90.
Bijeenkomsten: de 1ste maandag om 20 u. in het VTB-lokaal, O.L.Vrouwestraat 34.

MORTSEL

ESPERANTOGROEP MORTSEL ⭑
Inlichtingen: Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.06 of St.-Hathebrandstraat 8, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.24.
Bijeenkomsten: iedere zondag om 10 u. (voor beginnelingen) en om 11 u. (gevorderden) in het Hof van Rieth, Molenlei 68.

NIJMEGEN

ESPERANTO-KLUBO ZAMENHOF
Inlichtingen: Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, ☎ (080) 55.15.05.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. op hetzelfde adres.

ROTTERDAM

ESPERANTO-GRUPO MERKURIO
***Inlichtingen:* de heer R. Moèrbeek,** ☎ (010) 36.15.39.
Bijeenkomsten: de 1ste en 3de woensdag om 20 u., Rotterdam, Aristotelesstraat 200.

FLE-AFDELING 2
Inlichtingen: Mevr. N. Vollegraaf, Dorpsweg 111A, 3082 LG Rotterdam, ☎ (010) 29.46.84.
Bijeenkomsten: de 3 eerste donderdagen, Brabantsestraat 12.

SAT-RONDO
Inlichtingen: Mevr. N. Bout-van Veen, Tweede Pijnackestraat 12A, 3035 GJ Rotterdam, ☎ (010) 66.30.73.

PTT ESPERANTO-GRUPO „ESPERANTO ESTU NIA CELO" – NEA-SEKCIO
Inlichtingen: de heer L. van Duijn, Bellevuestraat 95, Dordrecht, ☎ (078) 13.69.03.
Bijeenkomsten: elke woensdag om 20 u. in het postkantoor, Delftseplein (5de verdieping).

ST.-NIKLAAS

ESPERANTOGROEP ST.-NIKLAAS ⭑
Inlichtingen: René Lutz, Fabiolapark 789, 2700 St.-Niklaas, ☎ (03) 776.54.21.

TESSENDERLO

ESPERANTOGROEP TESSENDERLO ⭑
Inlichtingen: Willy Godeleine, Kerkstraat 13/1, 3980 Tessenderlo.
Bijeenkomsten: elke 4de dinsdag.

TILBURG

ESPERANTO TILBURG
Inlichtingen: de heer H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg, ☎ (013) 68.04.73.

TURNHOUT

KAMPINA ESPERANTO-GRUPO ⭑
Inlichtingen: de heer G. Duyck, Harmoniestraat 47, 2300 Turnhout, ☎ (014) 41.22.33.

UTRECHT

SAMENWERKINGSCOMITÉ
Inlichtingen: de heer Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, ☎ (030) 61.69.67.

WILRIJK

ESPERANTOGROEP WILRIJK ⭑
Inlichtingen en Bijeenkomsten: Doornstraat 22, 2610 Wilrijk, ☎ (03) 827.24.05 (alle dagen behalve woensdag tussen 10 en 12 u.).

ZAANSTREEK

ESPERANTO-CENTRUM
Inlichtingen: postbus 433, 1500 EK Zaandam, ☎ (075) 16.69.31.

De groepen aangeduid met een ⭑ zijn aangesloten bij de Vlaamse Esperantobond. Het lidmaatschap bedraagt er 100 fr. per persoon en geeft recht op een gratis abonnement op *Esperanto-Panorama*. Het lidmaatschapsgeld kan worden betaald aan de groep of rechtstreeks op rek. 402-5510531-55 van de Vlaamse Esperantobond.

In dit artikel komen ze op de laatste, maar zeker niet onbelangrijkste plaats: de

En inderdaad, een extra krulletje is hier zeker op zijn plaats om te beschrijven wat heel deze ploeg mensen heeft gepresteerd voor, tijdens en na het wereldkongres.
Na een vrij trage start – iedereen hield vol bange verwachting zijn hart vast – werd er da laatste weken overgeschakeld naar extra-efficiënte aktie. Dat was wel nodig ook, want vele inschrijvingen voor het kongres zelf, de hotels, de uitstapjes e.d. kwamen maar op het allerlaatste moment binnengestroomd – tijdens de kongresweek zelf.
Dag- en nachtwerk voor sommigen, voortijdig ziek worden door oververmoeidheid, prikkelbaarhed, overbelasting op alle fronten: het hoorde er allemaal bij, maar waarschijnlijk zullen niet dát de herinneringen zijn die het langst bijblijven. Wat wel blijft is de ervaring van intense solidariteit, het besef bij elkaar steun te vinden door dik en dun, het opbeurende schouderklopje voor wie het niet meer zag zitten op dit gigantische kongres...
Een hechte band is er aldus ontstaan, een stevige vriendschap, die niet zo licht zal worden vergeten.
Namen noemen? Onbegonnen werk: tientallen hebben gezwoegd. Sommigen bescheiden achter de schermen, anderen ervoor, in het volle daglicht, maar allen met een inzet die bewondering afdwingt.
Wie we ook niet mogen vergeten is het personeel van de kongresgebouwen zelf. Van 's morgens vroeg tot vaak middernacht waren zij mee in het getouw om te herstellen, te organiseren, de boel mee op te ruimen, samen met ons, de „esperantisten", die er ook stonden om acht uur, (op dat moment stonden de kongressisten immers al ongeduldig te trappelen voor de deuren van de kongresgebouwen – imagu!).
Hun beloning? Enkele welkome kopjes (sterke) koffie, een bescheiden dineetje achteraf, maar vooral: de tevredenheid van de bijna 2 000 kongresgangers. Ach ja, natuurlijk was er kritiek op allerlei details – de mikrofoon stond volgens de enen te hard, volgens anderen te zacht; het vegetarisch eten in het kongresrestaurant was ook niet helemaal je dat; of men vond de toiletten niet meteen ('t stond wel goed aangeduid, maar hoe gaat dat als je haast hebt?); en de Arenbergschouwburg was te ver...
Maar echt harde, fundamentele kritiek is er nauwelijks gehoord, en daar mogen de organisatoren en allen die zich met hart en ziel hebben ingezet om het kongres te doen slagen met recht trots op zijn.

Internationaal jongerenkongres te Leuven

Een ware overrompeling was het, toen op zaterdag 1 augustus bleek, hoeveel jongeren er op het laatste moment nog wilden inschrijven op het Internacia Junulara Kongreso te Leuven. Tot twee uur 's nachts was de organisatorenploeg druk in de weer om iedereen een kamer met bijhorende sleutel en frisse lakentjes te bezorgen.
Zondagmorgen werden al die jeugdige esperantisten reeds verwend: door de burgemeester van Leuven werd hen in de prachtige ontvangstzaal van het Stadhuis een rijkelijk besproeide receptie aangeboden. De genuttigde drank zal er zeker wel mee voor hebben gezorgd dat de zorgvuldig geplande groepsfoto op de trappen voor het Stadhuis een beetje rommeliger uitviel dan verwacht. Maar dat was ook wel voor een deel de schuld van de bloembakken voor de gevel, die enkele gefotografeerden drastisch aan het zicht onttrokken.
Na de grote, deftige openingsplechtigheden in de stad, kon er 's avonds weer volop worden gefeest in de grote tent: demonstratie van Vlaamse volkskunst, begeleid door een demonstratie van Vlaamse drankgewoonten. De tappende organisatoren hadden immers gezorgd voor een royaal assortiment lokale bieren... tot groot genoegen van de internationale fijnproevers. De Duvel, Gouden Carolus , Hoegaerden e.d. vloeiden rijkelijk door Italiaanse, Katalaanse, Japanse en andere kelen.

Er werd natuurlijk ook ernstig gewerkt op het Leuvense kongres: vergaderingen en werkvoordrachten over het kongresthema (Wetenschap en Maatschappij). Maar in het geheugen gegrift blijven toch vooral de andere aktiviteiten op dit sfeervolle kongres: het grote bal, toen er in de grote tent nog gedanst en gesprongen werd toen het al daegde in het Oosten; of de „didactische ekskursies" naar de grote plaatselijke bierbrouwerij; of de dagtrip naar het koloniaal museum van Tervuren, het natuurgebied de Zoete Waters (met zijn zessen in een roeiboot voor vier, ja gezellig!), de majestueuze Abdij van Villers-la-Ville, en de moderne architektuur van Louvain-la-Neuve. En dan waren er nog de oeroude Vlaamse volksspelen, waar de uitheemse bezoekers werden ingeleid in de ware kunst van het gaaibollen, krullebollen, sjoelbakken, trou-madame,... Of de prachtige mimevoorstelling van Myriam Geirnaert. Of het (letterlijk) spetterende volksfeest van de Catalanen en Galliciërs, kompleet met vuurspuwende draak en gloedvolle kruidendrank. Ondanks de grandioziteit van het spektakel waren de Leuvense organisatoren in alle staten, want onze vriendelijke draak stak in zijn enthousiasme bijna de grote tent in brand! Maar toen de vuurwerkwalmen en -knallen eindelijk de nachtelijke lucht uit waren, bleek de schade toch nog mee te vallen.

Nog veel meer dingen vallen er over dit kongres te vertellen: de sfeer, het prachtige decor van het universiteitspark, het zalige weertje met een enkele verfrissende onweersbui... de deelnemers zullen het niet licht vergeten.

31-7-7-8-1982 BREDA

Internationaal blindenkongres te Breda

Een honderdtwintigtal blinden en begeleiders had tijdens de eerste week van juli zijn hoofdkwartier in Breda geïnstalleerd. Een geslaagde kongresweek, met dank zij het mooie weer een zonnige stemming onder de deelnemers.

Enkele van de meest opgemerkte programmapunten: een braille kursus Esperanto (met de speciale aksenten van het Esperanto-alfabet), lezingen over de gastlanden Nederland en België en het blindenwezen aldaar. Verder ook groot enthousiasme bij de voordracht van de heer Tuinder, bezieler van de aktie Agado E3. Zijn informatie over de blindenproblematiek in de Derde Wereld was blijkbaar zeer aangrijpend: wij vernamen dat vele van de landelijke Esperanto-blindenbonden een schenking deden om de operatie of medikatie te betalen van kinderen die in achtergebleven streken met blindheid worden bedreigd.

Het ekskursieprogramma was ook hier rijk gevuld: een trip naar het pittoreske stadje Breda zelf, en een tocht naar het mooie natuurgebied, de Biesbosch. Maar bovenal vermeldenswaard was het opmerkelijke initiatief van zangeres Marie-Cécile Moerdijk. Liever dan een koncert te komen geven op het kongres zelf, nodigde zij alle

aanwezige blinden, slechtzienden en begeleiders uit bij haar thuis! Een stemmig reuzefeest werd het natuurlijk, met een alom geprezen optreden van mevrouw Moerdijk.
Dat ook de deelnemers aan het kongres zelf vaak gewaardeerde muzikanten waren, werd nog eens ten overvloede bewezen tijdens de Arta Vespero (kunstavond): piano, viool, saxofoon... afgewisseld met voordracht van hoog niveau.
De tevredenheid van de deelnemers was in elk geval evenredig met de kwaliteit van het geboden programma. Wij mogen dan ook zeker niet vergeten de Nederlandse Esperanto-blindenorganisatie, NoSoBe, te bedanken voor al het werk dat ze haar jongere Vlaamse zusterorganisatie FABE uit handen heeft genomen.

HET KINDERKONGRES

In een knus verblijf te Keerbergen, temidden van de bossen, hadden de Esperanto-kinderen hun bivak opgeslagen. Het werd een enorme week, vol spelletjes en plezier. Een volledige ploeg mederwerk(st)ers stond dag en nacht klaar om het kleine grut op te vangen, bezig te houden, er lol mee te maken of traantjes te drogen bij schaafwonden. Of om allemaal samen de kleine Mariana uit de visvijver te plukken toen die enthousiast een frisse duik nam ... met kleren en al aan. Na het drogen van de jongedame en haar garderobe waren zij en haar vriendinnetjes Nora en Palma er nochtans als de kippen bij om hun badpakken aan te trekken voor nog een plonsbad.
Maar er waren, buiten de visvijver dan, nog vele andere boeiende dingen te beleven: een optreden van de poppenspeler Banky (uit Budapest) bijvoorbeeld, die de jonge kongressisten achteraf met zijn poppen liet spelen. Of de feeërieke sprookjes van de Indische poppenspelers.
De „grote ekskursie" voerde hen naar het openluchtmuseum van Bokrijk, met zijn oude gerestaureerde gebouwen. Maar meer dan de historische authenticiteit van de omgeving was het natuurlijk ook de reuze speeltuin die hier de aandacht trok.
Ook het grote dierenpark Plankendael nabij Mechelen stond op het programma. Drummen geblazen rond de vijvers met het gibbon-echtpaar (wat een lange armen en staart), de schattige mini-berggeitjes, de eendjes,... Een hele middag vrij rondlopen in dat grote park. En alle kinderen waren netjes op tijd terug aan de ingang! Daar konden de oudere jongeren tijdens het kongres in Leuven een voorbeeld aan nemen, want die waren op hun ekskursie reeds na de eerste halte een boel mensen kwijt...
Nog zoveel andere dingen waren er te beleven: een bezoek aan een molen, knutselen, sporten en spelen, een tekenwedstrijd. Al te gauw was de voorlaatste dag aangebroken. Een zenuwachtige dag trouwens, want dan zouden de ouders „generale inspektie" komen houden. Nu ja, zo erg was dat ook weer niet, maar alles moest toch tip-top in orde zijn. Er werd ook een echt showprogramma ineengestoken, dat ondanks de bange voorgevoelens (de repetitie was grandioos mislukt) een echt

sukses werd.
En dan de laatste dag: met zijn zesendertig, kinderen en begeleiders, met de bus naar het grote kongres te Antwerpen toe, een beetje sip vanwege het komende afscheid, moe van een week ravotten.
Eventjes de kongressisten groeten, en dan opnieuw, hop, een stukje natuur in: de dierentuin. dat was voor de moegespeelde kinderen heel wat interessanter dan zo'n grote zaal vol met grote mensen.
En dan voor iedereen: het laatste afscheid.
En 's avonds raapten enkele medewerkers van het grote-mensen-kongres ietwat weemoedig de laatste restanten op van het „Infana Kongreseto": een grote rode bal en een kinderparapluutje, eenzaam achtergelaten in het bagagehoekje van de kinderen. Terug te bekomen bij: „perditaj objektoj"...

Gratis kongresnummer

In september publiceert het Esperantoblad Heroldo de Esperanto een speciaal dubbel nummer gewijd aan het Esperantowereldkongres te Antwerpen in juli, aan het Jongerenkongres in Leuven, aan het Kinderkongres, het Blindenkongres enz.
Dit nummer kan u *gratis* aanvragen bij de redaktie: Heroldo de Esperanto, Juan Ramón Jiménez 28, 6°A, Madrid 16, Spanje.

Ook ons lessenpakket Esperanto-Programita is nog volop verkrijgbaar: 5 boekjes met platen of cassette. Meer inlichtingen bij: F.E.L.,
Frankrijklei 140,
2000 ANTWERPEN

Kaderkursussen starten weer

De kaderkursussen 1981-82 hadden een groot sukses. Tientallen personen die aktief zijn in de Esperantobeweging namen eraan deel. Ook tijdens het nieuwe seizoen zal die lessenreeks plaats hebben. Aan de volgende onderwerpen wordt gedacht:

- boekhouding
- gespreks- en vergadertechnieken
- geschiedenis van de Esperantobeweging
- Esperantoliteratuur
- informatie en dokumentatie.

Wie belangstelling heeft voor een van die cursussen kan informatie krijgen op tel.: (03) 234.34.00. Vragen naar de heer Peeraerts.
Voor leden van FEL zijn de lessen gratis. Ook kan een reisonkostenvergoeding worden aangevraagd.

De Vlaamse Esperantobond kan nog steeds werk aanbieden aan uitkeringsgerechtigde werklozen. Indiensttreding circa Nieuwjaar. Belangstelling? Bel (03) 234.34.00 tijdens de kantooruren.

abunde manĝi en antverpeno
etosplene amuziĝi kaj trinki en antverpeno
agrable butikumi en antverpeno
utilaj adresoj en antverpeno
agrable promeni en antverpeno

De tophit van het wereldkongres in Antwerpen: twee boekjes! Conscience leerde zijn volk lezen, Preud'homme leerde zijn volk zingen. Maar twee brochures leerden een volledig Esperantokongres lekker eten en drinken in de Scheldestad, gezellig winkelen en wandelen, jolig fuiven in een „plezante" haven.
Volg het voorbeeld van 2 000 kongresgangers en leer de geneugten van een goede Duvel, een Gouden Carolus of een Trappist. Ken de goede adresjes in Antwerpen en ontdek enkele van onze typisch Vlaamse tradities.
Nu nog verkrijgbaar: 100 Bfr per stel (+ 20 fr. port)
F.E.L., Frankrijklei 140, 2 000 ANTWERPEN.
rekeningnummer 402-5510531-55 (met de vermelding: brochures UK).